

folklor/edebiyat - folklore&literature, 2023; 29(1)-113. Sayı/Issue -Kış/Winter

Rapor / Report

Amerikan Folklor Derneği (*American Folklore Society*) AFS Yıllık Toplantısı Raporu

American Folklore Society - AFS Annual Meeting Report

Solmaz Karabaş*^{*}

**Amerikan Folklor Derneği (*American Folklore Society*) Yıllık Toplantısı
12-15 Ekim 2022, Tulsa/Oklahoma**

*Alanımızın uzun zamandır gösterdiği gibi, tüm halklar kendi evrenlerinin merkezindedir.
Amerika Folklor Derneği Yıllık Toplantısı (Program Kitabı'ndan)*

Oradaydım...

Bilimsel bir toplantıya çoğu zaman ya konuşmacı ya da dinleyici olarak katılırız. Ben- se böyle bir toplantıya daha çok “gözlem” yapmak için katıldım. Bu başlıkla da özellikle gözlemle yaptığım tanıklığı vurgulamak istedim. Gözlem dışında gerek toplantı esnasında gerekse sonrasında da birkaç küçük görüşme yapma şansım oldu.

Bu çalışmayla Derneğin internet sayfasından duyurulduğu şekilde “folkloru adanmış

* Dr., UNESCO Türkiye Millî Komisyonu üyesi. skarabasa@yahoo.com.

dünyanın en büyük tek buluşması” (<https://americanfolkloresociety.org/our-work/meeting/>) olan Amerikan Folklor Derneği (*American Folklore Society*) AFS”nin yıllık toplantılarından birini kişisel tanıklığıma dayanarak aktarabilmeyi amaçlıyorum. Toplantıyla ilgili izlenimlerimi aktarırken, toplantının kişisel olarak üzerimdeki etkisinden de bahsedeceğim. Son yıllarda yapılan tartışmalar artık bunun da araştırmaya dahil olduğunu söylüyor. Refleksif çalışmaların Türkiye’de bilinen ilk örneklerinden birinde Tayfun Atay (2017: 193) araştırmannın araştırmacıyı nasıl değiştirdiği üzerine kendi deneyimini aktarırken Crick’den alıntıyla şöyle diyor: Araştırmacı “[a]raştırma boyunca, hem kendi dışında kalan yaşam ve dünya hakkında, hem de buna paralel olarak (belki de bundan daha önemli olarak) kendisi hakkında derin bir kişisel öğrenme deneyimi yaşar ... (Crick, 1982, s. 20)”. Bugün araştırmacının deneyimine dayanan etnografik çalışmalar düşünülünce çoğunlukla otoetnografi akla geliyor. Otoetnografik anlatılar kişisel ve kültürel deneyimin araştırmacı tarafından nasıl tanımlandığı, deneyimlendiği ve yorumlandığı üzerine odaklanıyor (Adams, Holman Jones ve Ellis, 2015). Öyle ya da böyle kültürel betimleme ve aktarımın kişisel, deneyimsel (Clifford and Marcus, 1986: 2) bir yanı olduğu, bunun da etnografiyi iyice edebiyata, daha genel bir ifadeyle bilimseli sanata yaklaştırdığını söyleyebiliriz.

Kişisel deneyim yanında aslında bu çalışmada, Valdimar Hafstein’in (2018) UNESCO ICH toplantıları esnasında yaptığı gibi toplantıdan “etnografik detaylar” da vermek isterdim ama toplantıya ilk defa katıldığım için bu mümkün olamadı. Bu niyetle sonradan birkaç kişiyle görüşüp özellikle AFS toplantılarının folklorunu öğrenmek istediysem de buradan da pek bir sonuç alamadım.

Türk araştırmacı Özgün Özata'nın sunum yaptığı 05.14 numaralı oturum

AFS yıllık toplantısı tanıklığıyla doğal olarak kişisel kazanımlarım çok oldu fakat bunun yanında ülkemdeki folklor çalışmaları üzerine düşünme ve kıyaslama şansı da elde ettim. Benim Amerika yolculuğumun öyküsü ise şöyle: Bu yaz TÜBİTAK 2219 Programı burusuyla Amerika Birleşik Devletleri’ne, Indiana Üniversitesi Bloomington kampüsü, Folklor ve Etnomüzikoloji Bölümü’ne araştırma yapmaya geldim. Geleli fazla olmamıştı ki herkesin AFS’nin yıllık toplantısını konuştuğunu gördüm. Hemen gerekli hazırlıkları yapıp 11-16 Ekim 2022 tarihleri arasında toplantıya katıldım. Bunu önceden tasarlamadığım için bildiri sunamadım ama bu benim için rahatça gözlem ve görüşme yapma şansı demek oldu.

AFS 1888 yılında kurulmuş üyeliğe dayalı bir örgüt. Amacı folklor ve kültürel gelenekler konusunda çalışan kişi ve kuruluşları desteklemek ve konuyla ilgili bir çeşit amme hizmeti vermek. Bunu da kültürel çeşitliliği onaylayan, inceleyen programlar, politikalar, yayımlar, kaynaklar yoluyla yapıyor. Derneğin yayınları arasında Amerikan Folklor Dergisi (*Journal of American Folklore*) folklorcuların en iyi bildiği yayındır. Bu yayın dışında AFS'nin bir de yıllık toplantıları yaygın olarak bilinir.

AFS Yıllık Toplantıları, Derneğin kuruluşunun hemen ertesi yılında (1889) başlamış ve II. Dünya Savaşı esnasında verilen iki yıllık aranın dışında her yıl gerçekleştirilmiş. Toplantının bu yıl (2022) 134'üncüsü Tulsa/Oklahoma'da düzenlendi. Derneğin internet sayfasından (<https://americanfolkloresociety.org/>) paylaşılan bilgiye göre her yıl 900'e yakın bilim insanını, kültür çalışanı, uygulayıcı, sanatçı, eğitimci ve daha fazlası; çok çeşitli sunumların, tartışmaların, filmlerin, atölye çalışmalarının ve konserlerin keyfini çıkarmak, güncel çalışmalar hakkında bilgi edinmek ve alandaki diğer folklorcularla iletişim kurmak için bu toplantılara katılıyor.

Bu yılki toplantı pandemi nedeniyle iki yıl aradan sonra yeniden yüz yüze düzenlendiği için katılımcılar ayrı bir heyecanlıydı. Pandeminin başlangıcında 2020 yılı toplantısı internet üzerinden, geçen yılki toplantı ise ilk üç günü internet üzerinden, diğer günler yüz yüze olmak üzere hibrid bir şekilde 18-23 Ekim 2021 tarihlerinde Harrisburg/Pennsylvania'da yapılmış. Pandemi koşulları nedeniyle internet üzerinden ve hibrit toplantı deneyiminin ardından bu yılki toplantıda ilk defa insanların "rahat" bir şekilde toplantıya katıldığı söylenece de bu yılki katılım her zamankinden az olmuş. Bunun birinci nedeninin insanların hâlâ pandemi nedeniyle tedirgin olması, ikincisi de ulaşım nedeniyle masrafların yüksekliği olduğu söyleniyor. Bunlar toplantıya katılım için cesaret kırıcı etkenler olmuş. Sonuçta, Dernekten aldığım bilgiye göre bu yılki toplantıya yaklaşık 650 kişi kayıt yaptırmış. Yaklaşık 100 kişilik bir fireyle, kayıt yaptıranların, 500-550'sinin Tulsa'ya geldiği düşünülüyor. Toplam 400 kişi panellerde, forumlarda ve özel bazı etkinliklerde sunum yapmış. Bunun da 50 kadarı bizzat Tulsa'ya gelmeden, sunumlarını internet üzerinden gerçekleştirmiş.

Yürütücülüğünü Fethiye Meltem Türköz'ün yaptığı uygulamalı kukla atölyesi

Bu yılki toplantının teması “çevreyi yeniden merkeze almak” (*re-centering the periphery*) idi. Aslında bu tema ilkin 2020 yılı toplantısı için belirlenmiş ve toplantı internet üzerinden yapılmaya karar verilince, katılımcılara bildirimlerini erteleme olanağı da sunulmuş. Dolayısıyla kimi katılımcılar bu seçeneği kullanmış ve bu yıl toplantı yüz yüze yapıldığı için toplantının teması yeniden bu olmuş. Tema gibi toplantının yeriyile ilgili karar da 2020’den kalma. Temanın Tulsa’yla ilgisi program kitabında (2022: 7) şöyle açıklanıyor: “Oklahoma’nın geneli gibi Tulsa da genellikle bir şeylerin çevresi olarak görülür fakat Tulsalılar kendilerinin merkezde olduğu başka bir hikâye anlatıyor”. Tulsa, bir zamanlar petrolün başkenti imiş ve *Black Wall Street* olarak bilinirmiş. Aynı zamanda Birleşik Devletleri bir uçtan öteki uca bağlayan tarihi *Route 66* da buradan geçiyor. Tulsa bugün birçok kültür, sanat etkinliğine ev sahipliği yapıyor. Euchee (Yuchi), Shawnee, Delaware, Quapaw halkları gibi Muscogee ve Cherokee halkları da burada yaşıyor. Sonuçta Tulsa, merkez ve çevre olduğu kadar yollar ve kökler konularını düşünmek için de mükemmel bir yer olarak görülmüş. Tulsa, kıtaya sonradan gelen Avrupalı yerleşimcileri yanında Afrikalı Amerikalılar ve yerlileriyle karmaşık ve çok kültürlü bir yer. Tıpkı Tulsa gibi, Oklahoma’nın genelinde bugün yerli Amerikalılar, Afrikalı Amerikalılar ve göçmenler artık merkeze yerleşmiş ve ulusal kimliğin simgeleri haline gelmiş durumda. Eyalette, resmen tanımış 39 farklı yerli halk yaşıyor. Konferans bu temayla bizi gerek folklor alanında gerekse de ulusal kimlikler düzeyinde merkez ve çevrenin kesişim noktalarına odaklanmaya davet ediyor.

*Kitap paylaşım etkinliğinde çekilişle kitabına sahip olduğum
AFS eski başkanlarından Norma Cantu*

Toplantı yerinin belirlenmesinde Tulsa’nın yukarıda sıralanan tarihi, coğrafi ve kültürel özelliklerinden gelen, merkez-çevre konularını ele almak için uygunluğu etkili olmuş. Bunun yanında kendisiyle toplantı sonrası yaptığım görüşmede, Indiana Üniversitesi Folklor ve Etnomüzikoloji Bölümü öğretim üyesi ve aynı zamanda Derneğin Yerel Planlama Komitesi üyesi olan Jason B. Jackson, toplantı yerinin seçilmesinde bir başka faktörün de bölgenin folklor çalışmalarının güçlenmesine destek olmak olduğunu söyledi. Tulsa’nın sahip olduğu bu kültürel çeşitlilik ve zenginliğe rağmen gerek akademide gerekse de toplumda hak

ettiği karşılığı ve ilgiyi görmediği düşünülüyor. Bu nedenle toplantı Tulsa'da düzenlenmiş ki böylece yerelde folklor çalışmalarının canlanması, güçlenmesi için bir kıvılcım etkisi yaratsın.

134'üncü toplantı

Toplantı 12-15 Ekim 2022 tarihleri arasında gerçekleşti. Ben bir gün önceden toplantının yapılacağı otele ulaştım. İlk gün (12 Ekim) konuşma yoktu, sabahtan kayıt ve bir workshop vardı. Öğleden sonra da şehir gezileri planlanmıştı. Bunlardan biri yerli Amerikalıların koleksiyonlarının da bulunduğu Philbrook Sanat Müzesi idi. Bu gezinin organizasyonu yerli Amerikan halkları konusunda çalışmaları olan Jason B. Jackson tarafından yapılmıştı. Bu organizasyona katılmadım, çünkü önceden kayıt gerekliydi ve ne yazık ki bunu fark ettiğimde kayıt çoktan kapanmıştı. Bu sebeple müzeyi kendi imkanlarımla gezdim. Müze'nin koleksiyonları kadar bahçesi de etkileyiciydi. İlk günün akşamında saat 17.00'de açılış töreni vardı, başkan Marilyn White açılış konuşması yaptı ve AFS tarafından verilen ödüller sahiplerini buldu. Ardından saat 18.00'de sponsorluğunu AFS'nin yaptığı Açılış Resepsiyonunda insanlar üç yıl aradan sonra yeniden yüz yüze birlikte olmanın keyfini çıkardı. Açılış konuşmalarında da vurgulanan konu bu idi.

Toplantıda konuşmalar ikinci gün olan 13 Ekim'de başladı ve her gün sabah 8.00'den akşam 16.30'a kadar sürdü. Yoğun katılım nedeniyle paralel seksiyonlar yapılmıştı ve örneğin ilk gün "erken sabah" konuşmaları paralel 8 seksiyonla, "geç sabah" konuşmaları ise 14 seksiyonla sunuldu. Akşam -herkesin dinleyebilmesi için paralel seksiyonların ardından- 17.00-18.00 saatleri arasına özel davetli konuşmacılar yerleştirilmişti. Toplantı aralarında sergi gezmek, arşivciyle konuşmak, workshoplara katılmak, film izlemek gibi olanaklar da vardı. Öğlen araları bile doluydu; örneğin ilk gün 11.30'dan 14.15'e kadar olan sürede dört ayrı toplantıda AFS Bağış Fonu, Oklahoma Kadın Hakları, Geleneksel Sanatlar için Kaynak Paylaşımı, Indiana Üniversitesi Master/Doktora Programı gibi konularda, ilgili kişilerin davet edildiği bilgilendirme toplantıları yapıldı. Akşamları da kimi zaman belirli gruplara, belirli kurumlarca verilen resepsiyonlar, yemek ve gezi organizasyonları, film gösterimi, oyun grupları yanında gecenin ilerleyen saatlerinde vokal ve enstrümantal iki ayrı müzik performans olanağı sunuldu. Burada çalgısını eline alan, enstrüman bölümüne gitti, şarkı söyleyebilen vokal bölümüne katıldı.

Toplantının ikinci günü olan 14 Ekim'de konuşmalar yine aynı program çerçevesinde aynı çeşitlilikle devam etti. Bu günün akşamında, diğer pek çok etkinliğin yanında AFS'nin sponsorluğunda öğrencilerin AFS'nin özel üyeleri olan *Fellow*'larıyla birlikte olması için planlanmış bir resepsiyon vardı. Burada AFS'ye "Fellow" olarak kabul edilmiş çoğunluğu folklorist olan yazarlar, kitaplarını öğrencilere hediye etti. Ben de bunlardan birine sahip olan şanslılardandım.

"Bu toprak senin toprağın"

*Woody Guthrie Tiyatro Merkezi'nde gerçekleşen
"Bu Toprak Kimin Toprağı" başlıklı halka açık panel*

Toplantının son gününde (15 Ekim Cumartesi), toplantı yeriyle ilişkili olarak özellikle de yerli Amerikalılara özel konuşmalar ağırlıktaydı. Örneğin erken sabah oturumlarından biri (*Native American Expressive Cultures*) Yerli Amerikalıların kültürel ifadeleriyle ilgiliydi. Geç sabah oturumlarından biri de "Bu Toprak Kimin Toprağı? (*This Land Is Whose Land?*)" başlığını taşıyan bir paneldi. Bunu biraz açacağım: AFS Kültürel Çeşitlilik Komitesi, Yerel Planlama Komitesi ve Amerikan Müzik Arşivi sponsorluğunda gerçekleşen bu panel; toplantının düzenlendiği otelin dışında, Woody Guthrie Center Theatre'da gerçekleşti. Merkez adını ünlü "Bu toprak senin toprağın" (*This Land is Your Land*) şarkısının yazarı Woody Guthrie'den alıyor. Woody Guthrie üç binden fazla şarkının yazarı olmaktan öte bir sanatçı, aktivist¹. Son olarak şunu da ekleyeyim, Woody Guthrie pek çok sanatçıya olduğu gibi Bob Dylan'a da ilham olmuş. Panelin Woody Guthrie'nin şarkısına atıfla bu başlık altında ve yine onun aktivist kimliğine yakışır şekilde bu toprakları savunuculuğunu yapan aktivistlerin katılımıyla yapılmış olması çok anlamlıydı. Bu son günde yerli Amerikalılara özel oturumlardan biri de "Siyah Oklahama: Geçmiş, Şimdi ve Gelecek" (*Black Oklahoma: Past, Present, and Future*) başlığını taşıyordu. Bu örneklerden sonra sanırım Amerika'nın geçmişiyle hesaplaşmasının hala bitmediğini ama öte yandan bununla yüzleşmekten de çekinmediklerini söyleyebiliriz.

Cumartesi akşamı, toplantının kapanışına özel bazı etkinlikler vardı. Burada bunlardan birkaçını anacağım. İlkinde, toplantı tarihine kadar olan süreçte kaybedilmiş folkloristler anıldı, duygusal bir toplantıydı. Bu süreçte hayatını kaybeden kişiler, onları iyi tanıyan ya da samimi arkadaşları tarafından anlatıldı ve kimi zaman göz yaşları tutulamadı. Bahsedeceğim ikinci etkinlik davetli konuşmacı Oklahoma Miami Kabilesi vatandaşı ve Miami Üniversitesi Ohio Myaamia Merkezi İdari Direktörü Daryl Baldwin'in konuşması olacak. Konuşmanın konusu toplantının üçüncü gününe özel yine yerlileri konu alacak şekilde Oklahoma'da bulunan Miami Kabilesi ve Ohio'da bulunan Miami Üniversitesi arasındaki "öğrenme ortakları" kavramına dayanan otaklık idi. Bu akşamın kültürel etkinlik kategorisinde değerlendirilecek diğer etkinlikleri ise Cherokee Dilinde Konser ve Yerli Amerikan *Stomp Dance* gösterisi

idi. Bu dansa izleyenlerden de katılanlar oldu. Dansı sergileyen yerli Amerikalılar, ayak bileklerinde bastıkça ses çıkaran özel bir aparatın bulunduğu kıyafetler giymişlerdi. Bu bana bizdeki geleneksel danslarda bir yandan ritim tutmaya da yarayan ayak vuruşlarını hatırlattı. Bir sahne performansı olarak yerli dansı izlemek de Türkiye’den çok alışık olduğum başka görüntüleri çağırıyordu. Hatta bunlardan biriyle Amerika’ya gelmeye hazırlandığım son günlerden birinde Ankara Kızılay Metro’sunda karşılaştım. Metroda, insanların sel gibi aktığı bir yerde tek başına bir semazen, sokak müzisyenlerinin yaptığı gibi gösteri yapıyordu. Tulsa’da gördüğüm performans da bana bu çeşit bir sunum izlenimi vermişti. Bu konudaki görüşlerimi, gecenin düzenlenmesine katkısı olan kişilerden Jason B. Jackson’la paylaştım. Ondan aldığım bilgiye göre yerli topluluk bu gösterileri zaten kendileri için de böyle yapıyormuş, toplantı akşamı onlara yer gösterilmiş, onlar da bunu kabul etmişler. Hatta bu gecenin etkinlikleriyle organizasyonları için gelir bile elde etmişler.

Toplantının bu son günü üzerinden söylenecek başka şeyler de var. Yine Jason B. Jackson’la yaptığım görüşmeden öğrendiğim kadarıyla bugün gerçekleşen, detaylarını yukarıda verdiğim panelin ve akşamki etkinliklerin otel dışında olmasının nedeni; folkloru ve folkloristleri çalışma konusu olan halkla etkileşime sokmakmış. Bu nedenle panel halka açıktı ve konuşmalar da teorik olmaktan daha çok yerelin pratik sorunları idi. Akşamki kapanışa özel düzenlenen dans etkinliğinde de folkloristler bu defa araştırmak için değil eğlenmek için katıldılar bu dans gösterisine. Ben hariç, gözlemeye devam ettim.

Ezcümle

Genel olarak söyleyecek olursam toplantı benim açımdan; AFS’nin toplantılarına ilk kez katılmanın ve Amerika’ya yeni gelmiş olmanın da etkisiyle heyecanlı, bilgilendirici, ilham verici, keyifliydi. İlk günkü telaşımı kelimelerle anlatmam mümkün değil. Önceden program üzerinde çalıştım, belirli konuşmaları izleyebilmek için dakika dakika hesap yaptım fakat pratikte işlemedi çünkü konuşma salonları üç kata yayılmıştı, henüz yerleri iyi öğrenememişim ve bunun gibi bir sürü faktörün işe karışmasıyla konuşmaları kâh başından kâh sonundan yakaladım. Daha sonraki günler için belirli seksiyonları seçip, orada kalmayı denedim, kimi zaman da fırsat bu fırsat diyerek belirli kişilerle randevulaştım, onlarla görüşmeler yapmayı tercih ettim. Toplamda hepsi son derece değerli bir deneyim haline geldi benim için.

Toplantıda genç Türk araştırmacıları (Özgün Özata, Dilara İnam ve Hüseyin Aksoy) görmekten ve AFS Yönetim Kurulu Üyesi Fethiye Meltem Türköz ile tanışmaktan büyük mutluluk duydum. Tabii ki Türk araştırmacılar adlarını saydığım bu kişilerle sınırlı değildi. İlk günün ilk saatlerinde Çağdaş Kuklacılıkta Teori, Gelenek ve Pratik konulu seksiyonda Fethiye Meltem Türköz ile Deniz Başar’ın birlikte sunumları vardı. Ayrıca program kitapçığında o oturumda Nazlı M. Ümit de konuşmacı idi ama sonradan bildirisini çekmiş olduğunu öğrendim. Toplantıda Arzu Öztürkmen’in de Doğu Karadeniz kadınının bedensel bilme biçimleri ve hareket etme duygularını nasıl aktardıklarıyla ilgili bir konuşması vardı. Arzu Öztürkmen konuşmasını internet üzerinden sundu. Kendisi Amerika’da bir üniversitede olmakla birlikte yine Yasemin Beykont da konuşmacı idi.

Toplantıyla ilgili beni en çok etkileyen şey neydi diye sorulacak olursa; folklorun açılımı oldu diyebilirim. Konuşmalar ve bakış açıları çok geniş bir yelpaze sunuyordu. Türkiye’de en bilinen uluslararası folklor toplantılarından birini her beş yılda bir Kültür ve Turizm Bakanlığı düzenler, bu toplantıya birkaç defa katılma şansım oldu. Onunla kıyaslayınca Türkiye’deki folklor kongresinin bir temasının olmadığını² seksiyonların da folklorun belli başlı kategorilerine (Genel Konular, Maddi Kültür, Gelenek-Görenek-İnançlar, Müzik-Oyun-Eğlence, Türk Halk Edebiyatı) sabitlendiğini görüyorum. Burada gerek konu gerek yer gerekse de etnisite açısından bir sınırlama yoktu. Toplantının yapıldığı Oklahama başta olmak üzere, Çin, Hindistan, Meksika özel oturma konusu oluşturmuştu. Ayrıca İtalyan göçmenleri, Bulgaristan dokümanları, Yahudi folkloru gibi panel başlıkları da vardı. Bunun yanında toplantının günceli kapsamındaki hızı da beni etkiledi diyebilirim. Ukrayna’daki savaş, Covid-19 Pandemisi bunları gösteriyor. Bu konuyla ilgili olarak belki geçen yıllık toplantının temasından da bahsetmek faydalı olabilir. Geçen yıl, tam pandemi süreci deneyimlenirken toplantı “Doğal Haller: Çevre, Politika ve Gelenek” (*Natural States: Environment, Politics, and Tradition*) temasıyla yapılmış.

Toplantıda bir tema olmasına rağmen, konuşmaların konu çeşitliliğinde bir sınırlama yoktu. Konu çeşitliliğini göstermek açısından rastgele bir seçimle şunları sıralayabilirim: Sanat, kadın hakları, çevrecilik, eğitim, aktarım, turizm, miras, müze, mizah, quir kimlikler, yemek, çocuk folkloru, insan olmayan hayvanlar, stigma, travma, teror vb. Bunun benim açımdan etkileyici tarafı, konuların folklorun sınırlarını oldukça genişletmiş olmasıdır. Bu konuda görüşlerine başvurduğum AFS Yönetim Kurulu üyesi ve IU Folklor ve Etnomüzikoloji Bölümü öğretim üyesi Fernando Orejuela konu çeşitliliğinin, AFS yıllık toplantılarının iki hedefinden biri olduğunu söyledi. AFS yıllık toplantılarının ikinci hedefi ise gençlerin katılımının teşvik edilmesi imiş. Orejuela bunun etnomüzikolojinin yıllık toplantılarında yapılmadığını, oraya sadece ustaların katıldığını, gençlerin ustalaştıktan sonra katılımının beklendiğini söyledi. Bu arada Fernando Orejuela’nın verdiği bilgiye göre AFS yıllık toplantıları 1994 yılına kadar etnomüzikolojiyi de içeriyormuş, hatta Orejuela o toplantıya katılıp folkloru tanıdıktan sonra konuyla ilgilenmeye başladığını ve bölüme geldiğini söyledi ancak o tarihten sonra folklor ve etnomüzikoloji yollarını ayırmış. Şu anda etnomüzikolojinin ayrı bir toplantısı var.

Gençlerin katılımının teşvik edilmesinin ve belki de bununla paralel olarak zenginleşen konu çeşitliliğinin bazı katılımcıları çok memnun etmediğini de söylemeliyim. Bu konu çeşitliliğinin bir çeşit “moda” olduğunu ve folklorun daha çok kendi konuları ve meselelerine odaklanması gerektiğini söyleyerek eleştirenleri bizzat kendim dinledim. Benzer şekilde kimi bildirilerin zayıflığının eleştirildiğini de duydum.

Olumlu ya da olumsuz bütün eleştirilere rağmen ortada büyük bir iş var. Bir asrı aşkın bir süredir devam eden köklü ama bir o kadar da geniş bir toplantıdan bahsediyoruz. Bunun bir de emek ve para boyutu var. Bu kapsamdaki bir toplantının organizasyonu büyük bir iş olmalı. Bakanlıktaki deneyimimden az çok kestirebiliyorum fakat son yıllarda biz bu işi profesyonellere devretme yoluna giderek kolaylaştırmıştık. Oysa burada bir organizasyon şirketi yoktu. Peki nasıl üstesinden gelindi denecek olursa cevap “gönüllülükle” diyebilirim.

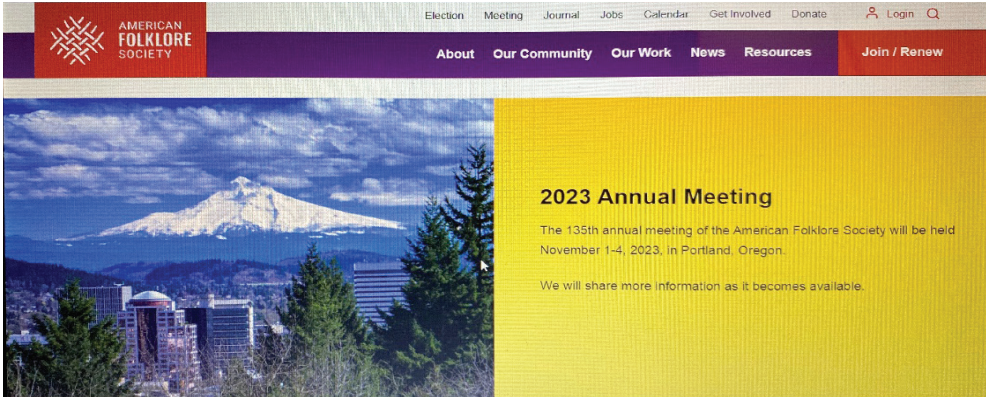
Tabi bu arada AFS'nin bir elin parmaklarını geçmeyen çekirdek ekibinin canı çıkmış olmalı. Bunu AFS'nin lisanüstü asistanı olarak çalışan arkadaşım Garima Plawat nedeniyle yakinen biliyorum.

Toplantıda gönüllülük esasına dayalı bir iş bölümü vardı. Kimi oturumlar kaydedildi, kimi panellerin uzaktan katılımcıları vardı, bunun için teknik ekipler hazır bulundu. Kayıt masası her zaman açık durumdaydı. Bütün buralarda hep gönüllüler çalıştı. Gönüllü olmak için öncesinden başvuru gerekiyordu, ayrıca gönüllüler katılım ücretinden muafı. Bu katılımcılar için önemli bir fırsattı çünkü toplantıya katılabilmek oldukça masraflı idi. Amerika ne yazık ki toplu taşıma ve tren ağı konusunda çok zayıf bir ülke, dolayısıyla bir eyaletten ötekine gitmek bile epey masraflı hale geliyor. Bu nedenle çoğu kişi Bloomington'dan Tulsa'ya ortalama 9 saatlik süreyi arabayla gelmeyi göze aldı.

Parasal konulara girmişken; toplantı organizasyonunun tabii ki iş gücü yanında bir de ekonomik boyutu vardı. Bunu da -AFS'nin bu işin ayırdığı bütçe dışında- gördüğüm kadarıyla ortaklaşmalarla kolaylaştırmış olmalılar çünkü program kitabında uzun bir paydaş, destekçi, başışçı listesi vardı. Örneğin yerelde üniversite, müze, sanat merkezleri paydaşlardan bazıları idi.

Toplantıda bazı oturumların kaydedilmesi profesyonel hizmet alımı demek olmuş, çünkü teknik işler "biz dahil hiçbir gönüllünün birinci işi değildi" diyor Orejuela. Dernek geçen yıl kendi web sitesini yapmış. Bu biraz işleri kolaylaştırmış ve masrafı azaltmış ama toplantının hâlâ masraflı ve zor bir iş olduğu söyleniyor.

Böylece AFS 2022 Yıllık Toplantısı yaşandı ve bitti. Toplantının son günü, son saatlerinde yapılan Dernek çalışma toplantısında alınan karara göre bir sonraki toplantı Oregon eyaleti Portland kentinde yapılacak. Duyurularına şimdiden başlandı bile.

Görsel x. AFS 2023 yıllık toplantısının duyurusu.

(Kaynak: <https://americanfolkloresociety.org/our-work/meeting/>)

Notlar

- 1 Daha fazlasını merak edenler için bk: (<https://woodyguthriecenter.org/about/woody-guthrie-biography/>).
- 2 Gerçi bu bir kere denenmişti, VI. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi “küreselleşme” temasıyla yapılmıştı.

Kaynakça

- Program kitabı (2022) Amerikan Folklor Derneği 2022 Yıllık Toplantısı Program Kitabı, 12-15 Ekim 2022, Tulsa/Oklahoma.
- Atay, T. (2017). Sosyal antropolojide yöntem ve etik sorunu: Klasik etnografiden diyalojik etnografiye doğru. *Moment Dergi*, 4(1), 189- 206.
- Adams, T.E, Holman Jones S., & Ellis, C. (2015). *Autoethnography*. Oxford University.
- Hafstein, V. Tr. (2018). *Making intangible heritage*. Indiana University.

Elektronik kaynaklar

- American Folklore Society. <https://americanfolkloresociety.org/>
- AFS yıllık toplantısı. <https://afsannualmeeting.org/general-info/>

Bu eser Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır. (This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License).